

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 13Co/58/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5314203941
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Dubcová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5314203941.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací v právnej veci žalobcu: CD Consulting s.r.o., so sídlom Politických väzňů 1272/21, 110 00 Praha 1, Nové Město, Česká republika, IČO: 264 29 705, zastúpeného zástupcom Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanej: V. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX K. XX, štátna občianka SR, v konaní o zaplatenie 119,74 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu v Čadci č.k. 8C 78/2014-25 zo dňa 16. marca 2015 v spojení s opravným uznesením č.k. 8C 78/2014-59 zo dňa 24. marca 2016, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu v Čadci č.k. 8C 78/2014-25 zo dňa 16. marca 2015 v spojení s opravným uznesením č.k. 8C 78/2014-59 zo dňa 24. marca 2016 **z r u š u j e a v r a c i a** vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom v spojení s opravným uznesením okresný súd žalobu žalobcu, aby žalovaná zaplatila žalobcovi sumu 119,74 Eur a zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne zo sumy 470 Eur od 26.03.2011 do 10.04.2012 vo výške 448,85 Eur, zo sumy 450 Eur od 11.04.2012 do 24.09.2012 vo výške 187,88 Eur, zo sumy 400 Eur od 25.09.2012 do 06.12.2012 vo výške 73 Eur, zo sumy 370 Eur od 07.12.2012 do 23.05.2013 vo výške 155,40 Eur, zo sumy 350 Eur od 24.05.2013 do 11.11.2013 v sume 150,50 Eur, zo sumy 234,87 Eur od 12.11.2013 do 15.12.2013 v sume 19,96 Eur a zo sumy 119,74 Eur od 16.12.2013 do zaplatenia, ako i 6 % ročný úrok zo zmenkovej sumy 470 Eur od 09.06.2011 do 10.04.2012 v sume 23,80 Eur, zo sumy 450 Eur od 11.04.2012 do 24.09.2012 v sume 12,35 Eur, zo sumy 400 Eur od 25.09.2012 do 06.12.2012, čo predstavuje 4,80 Eur, zo sumy 370 Eur od 07.12.2012 do 23.05.2013, čo predstavuje 10,22 Eur, zo sumy 350 Eur od 24.05.2013 do 11.11.2013, čo predstavuje 9,90 Eur, zo sumy 234,87 Eur od 12.11.2013 do 15.12.2013, čo predstavuje 1,31 Eur, zo sumy 119,74 Eur od 16.12.2013 do zaplatenia zamietol. Samostatným výrokom okresný súd zamietol aj návrh žalobcu na zaplatenie zmenkovej odmeny vo výške 1/3 % zmenkovej sumy, teda 1,57 Eur a náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia. V odôvodnení okresný súd uviedol, že žalobca sa podanou žalobou doručenou okresnému súdu dňa 17.04.2014 domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 119,74 Eur z titulu zmenkovej sumy, zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne z postupne dlžných súm za obdobie od 26.03.2011 do zaplatenia, 6 % ročný úrok z postupne dlžných súm za obdobie od 09.06.2011 do zaplatenia a z titulu zmenkovej odmeny vo výške 1/3 % zmenkovej sumy, teda 1,57 Eur. Žalobca žiadal aj náhradu trov konania z titulu zaplateného súdneho poplatku z podanej žaloby v sume 16,50 Eur a náhradu trov právneho zastúpenia v sume 59,14 Eur s DPH. Žalobu žalobca odôvodnil tým, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavila žalovaná dňa 16.09.2009 na zmenkovú sumu 470 Eur. Okresný súd uviedol, že predmetom konania bol spor zo zmenky. Zmenka bola vystavená podľa slovenského práva, miesto vystavenia i platobné miesto sa nachádzajú na území SR. Okresný súd sa oboznámil s predloženou zmenkou žalobcom a zistil, že ide o vlastnú zmenku, ktorá obsahuje nasledovné údaje:

Označenie, že sa jedná o zmenku

Číslo zmluvy: 508600110

Meno, priezvisko, rodné číslo a podpis vystaviteľa - žalovanej

Miesto vystavenia: v Čadci

Dátum vystavenia: 16.09.2009

Zmenková suma: 470 Eur

Vyhlásenie vystaviteľa: „Zaplatím za túto zmenku pri predložení na rad: POHOTOVOSŤ, s.r.o., IČO: 35 807 598, Pribinova 25, 811 09 Bratislava, zmenkový úrok 0,25 % denne od 28.04.2011.“

Splatné: POHOTOVOSŤ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava,

Doložka: „bez protestu“, „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“.

Na rube zmenky sa nachádza indosament (rubopis), ktorým bola zmenka prevedená na žalobcu.

Okresný súd poukázal na čl. I § 75, § 11 ods. 1, § 5 ods. 1, § 48 ods. 1 bodu 2, § 33 ods. 1, 2, § 34 ods. 1 zák. č. 191/1950 Zb. zákon zmenkový a šekový (ďalej len „zákon č. 191/1950 Zb.“), § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka a dospel k záveru, že žaloba žalobcu je nedôvodná. Z vyjadrenia žalobcu malo vyplynúť, že predložená zmenka je vistazmenkou. Okresný súd preskúmal zmenku z pohľadu jej splatnosti, pričom dospel k záveru, že ide o vlastnú zmenku, ktorá má uvedené dve možnosti splatnosti, čo spôsobuje jej absolútnu neplatnosť z dôvodu jej neurčitosti. Neurčitý údaj splatnosti zmenky bol spôsobený zápismi údajov na zmenke, keď zo zápisu „zaplatím za túto zmenku pri predložení“, je uvedená splatnosť na nahliadnutie a z údaju „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“ je uvedená splatnosť na určitý čas. Okresný súd nemohol považovať tento údaj za predĺženie lehoty v zmysle § 34 ods. 1 zák. č. 191/1950 Zb., keďže tento údaj vzbudzoval pochybnosť o druhu splatnosti zmenky. Ak by vystaviteľ zmenky mal vôľu predĺžiť lehotu na videnie zmenky, údaj mal správne znieť „na platenie predložiť v lehote do 4 rokov od vystavenia“. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Obdo 59/2010 zo dňa 26.01.2011, ktorý jednoznačne skonštatoval, že ak sú v zmenke uvedené dve rozdielne určenia splatnosti (na videnie a do dvoch rokov od vystavenia), spôsobuje to jej neplatnosť, a to s poukazom na ust. § 33 ods. 2 zák. č. 191/1950 Zb.. Z uvedeného bolo okresnému súdu zrejmé, že pri uplatňovaní zmenkového práva sa uplatňuje prísny formalizmus a z týchto dôvodov súd návrh v celom rozsahu zamietol. O trovách konania pred okresným súdom rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že žalovanej nebola priznaná náhrada trov konania, pretože si žiadne neuplatnila.

Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. a), b), f) O.s.p.. Žalobca namietal, že rozhodnutie okresného súdu je prekvapivým rozhodnutím, čo spôsobuje odňatie jeho možnosti konať pred súdom. Prekvapivosť napadnutého rozhodnutia podľa názoru žalobcu vyplýva z toho, že žalovaná uplatnený nárok nepoprela a aj napriek tomu bol zo strany okresného súdu zamietnutý.

Okresný súd dospel k záveru, že zmenka je neplatná pre neurčitý údaj splatnosti, ktorý má vyplývať z údajného rozporu medzi na zmenke napísaným údajom „zaplatím za túto zmenku pri predložení“ a údajom „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Žalobca poukázal na to, že v zmysle článku I § 33 zákona č. 191/1950 Zb. môže byť splatnosť zmenky určená len štyrmi spôsobmi predpokladanými zákonom, inak je zmenka ničotná (neplatná). Jedným zo spôsobov splatnosti zmenky je splatnosť na videnie (ide o tzv. vistazmenku). Zákon explicitne neudáva, akým spôsobom sa má doložka uviesť. Spôsob uvádzania doložiek splatnosti bol zaužívaný v zmenkovej doktríne už desaťročia, pričom rozhodujúca je doktrína a judikatúra po roku 1930, od kedy sa datuje platná právna úprava. Je zaužívané pri vistazmenkách používať na označenie údaja zročnosti údaj najmä nasledovnými slovnými vyjadreniami: „na predloženie“, „po predložení“, „pri predložení“, „na videnie“. Je nesporné, že údaj, ktorý je uvedený na predloženej zmenke ako údaj splatnosti „pri predložení“, je tradičný údaj, ktorý sa používa ako údaj splatnosti pri vistazmenke, t.j. zmenke splatnej na videnie. V zmysle článku I § 34 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. zmenku splatnú na videnie je potrebné predložiť na platenie do jedného roku od dátumu vystavenia. Vystaviteľ môže lehotu na platenie predĺžiť, alebo skrátiť. Predĺženie lehoty na platenie sa na zmenke musí uviesť. Žalobca uviedol, že opätovne ani v tomto prípade nie je v zákone explicitne uvedené, ako sa má údaj o predĺžení, resp. skrátení lehoty uviesť. Dôležité je, aby bol údaj dostatočne určitý. Je potrebné mať zároveň na zreteli, že zmenka predstavuje abstraktný záväzok, stelesňuje právo samé o sebe, je zo zákona prevoditeľná indosamentom, a preto sa pri posudzovaní podstatných náležitostí vyžadujú prísnejšie kritériá. V tejto veci je na zmenke uvedené „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Pri jazykovom výklade uvedeného je celkom zrejmý význam slova „na platenie“, „predložiť“. Na základe uvedených výkladových pravidiel je možné vyvodiť,

že zmenka má byť predložená počas obdobia štyroch rokov od vystavenia, to znamená, že uvedený údaj vymedzuje časový úsek, od kedy má byť zmenka predložená na platenie. Tento posudzovaný údaj logicky zodpovedá účelu vymedzenia lehoty na predloženie vistazmenky na platenie v súlade s článkom I § 34 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb.. Žalobca sa nestotožnil so záverom, že v údají predlžujúcom lehotu na platenie by mala byť ešte uvedená doložka „do“, a to tak, že by údaj mal znieť „na platenie predložiť v lehote do 4 rokov od vystavenia“, čo nemá žiadnu oporu v jazykovom výklade. Údaj „zaplatím za túto zmenku pri predložení“ si navzájom nekonkuruje s údajom „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“, pretože ide o dva rozličné údaje s dvoma rozdielnymi významami z pohľadu zmenkového, teda nejde o vnútorný rozpor zmenky. Prvý z nich určuje údaj zročnosti zmenky, t.j. podľa neho zmenku charakterizujeme a o aký typ ide z hľadiska zročnosti, druhý z nich určuje obdobie, v rámci ktorého môže byť zmenka predložená na platenie. Pokiaľ ide o argument v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 26.01.2011 sp. zn. 1 Obdo 59/2010, tak o túto skutkovú situáciu sa v danom prípade nejedná, a preto nie je možné argumentovať predmetným rozhodnutím. Žalobca mal za to, že záver okresného súdu je nesprávny a vyplýva z nesprávneho právneho posúdenia veci. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43CoZm/10/2013 zo dňa 21.11.2013. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a žalobe v celom rozsahu vyhovel.

K doručenému odvolaniu žalobcu sa žalovaná nevyjadřila.

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) prejednal vec v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a napadnutý rozsudok okresného súdu v spojení s opravným uznesením zrušil podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f), h) O.s.p. a podľa ust. § 221 ods. 2 O.s.p. vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Odvolací súd viazaný rozsahom odvolania podaného žalobcom zo dňa 02.10.2015 zistil, že základným odvolacím dôvodom žalobcu bola námietka nesprávneho právneho posúdenia veci okresným súdom, pokiaľ dospel k záveru, že zmenka je neplatná pre neurčitý údaj splatnosti.

Z obsahu spisového materiálu krajský súd zistil, že návrhom na uplatnenie pohľadávky, podaným na Okresný súd v Čadci dňa 17.04.2014, si žalobca uplatnil svoju pohľadávku voči žalovanej vyplnením vzorového tlačiva A v zmysle čl. 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len „Nariadenie“). Žalobca si podľa návrhu uplatňoval a) zmenkovú sumu vo výške 119,74 Eur,

b) zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne: zo sumy 470 Eur od 26.03.2011 do 10.04.2012 čo predstavuje sumu 448,85 Eur,

zo sumy 450 Eur od 11.04.2012 do 24.09.2012 čo predstavuje sumu 187,88 Eur,

zo sumy 400 Eur od 25.09.2012 do 06.12.2012 čo predstavuje sumu 73,00 Eur,

zo sumy 370 Eur od 07.12.2012 do 23.05.2013 čo predstavuje sumu 155,40 Eur,

zo sumy 350 Eur od 24.05.2013 do 11.11.2013 čo predstavuje sumu 150,50 Eur,

zo sumy 234,87 Eur od 12.11.2013 do 15.12.2013 čo predstavuje sumu 19,96 Eur,

zo sumy 119,74 Eur od 16.12.2013 do zaplatenia,

c) 6% ročný úrok zo zmenkovej sumy:

zo sumy 470 Eur od 09.06.2011 do 10.04.2012 čo predstavuje sumu 23,80 Eur,

zo sumy 450 Eur od 11.04.2012 do 24.09.2012 čo predstavuje sumu 12,35 Eur,

zo sumy 400 Eur od 25.09.2012 do 06.12.2012 čo predstavuje sumu 4,80 Eur,

zo sumy 370 Eur od 07.12.2012 do 23.05.2013 čo predstavuje sumu 10,22 Eur,

zo sumy 350 Eur od 24.05.2013 do 11.11.2013 čo predstavuje sumu 9,90 Eur,

zo sumy 234,87 Eur od 12.11.2013 do 15.12.2013 čo predstavuje sumu 1,31 Eur,

zo sumy 119,74 Eur od 16.12.2013 do zaplatenia

d) zmenkovú odmenu vo výške 1/3 % zmenkovej sumy, teda 1,57 Eur,

e) náhradu trov konania v časti zaplateného súdneho poplatku vo výške 16,50 Eur, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia. Žalobca k návrhu pripojil originál zmenky vystavenej dňa 16. septembra 2009 v Čadci na rad spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, žalovanou ako vystaviteľom. Žalovaná ako vystaviteľ je na zmenke označená menom a priezviskom, adresou, rodným číslom s uvedením podpisu vystaviteľa. Na zmenke je vyplnená zmenková suma 470 Eur, zmenkový úrok 0,25 % denne od 26. marca 2011, ďalej údaje „bez protestu“, „na platenie predložiť“

v lehote 4 rokov od vystavenia“, ako aj údaj o čísle zmluvy 508600110. Na rubopise zmenky je uvedený indosament, ktorým pôvodný veriteľ POHOTOVOSTĚ, s.r.o. indosoval zmenku na žalobcu.

Podľa článku I, § 48 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb., majiteľ môže postihom žiadať: 1. zmenkovú sumu, pokiaľ nebola zmenka prijatá alebo zaplatená, s úrokmi, ak boli dojednané; 2. šesťpercentné úroky odo dňa zročnosti; 3. trovy protestu a podaných správ, ako aj ostatné trovy; 4. odmenu vo výške jednej tretiny percenta zmenkovej sumy alebo v menšej dohodnutej výške.

Podľa článku I, § 75 zákona č. 191/1950 Zb., vlastná zmenka obsahuje: 1. označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina spísaná; 2. bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu; 3. údaj zročnosti; 4. údaj miesta, kde sa má platiť; 5. meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť; 6. dátum a miesto vystavenia zmenky; 7. podpis vystaviteľa.

Podľa článku I, § 33 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb., zmenku možno vystaviť: na videnie, na určitý čas po videní, na určitý čas po dате vystavenia, na určitý deň.

Podľa článku I, § 33 ods. 2 zákona č. 191/1950 Zb., zmenky s iným časom zročnosti alebo s postupnou zročnosťou sú neplatné.

Podľa článku I, § 34 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb., je zmenka na videnie zročná pri predložení. Musí byť predložená na platenie do jedného roku od dате vystavenia. Vystaviteľ môže túto lehotu skrátiť alebo určiť lehotu dlhšiu. Indosanti môžu tieto lehoty skrátiť.

Odvolačný súd vo všeobecnosti uvádza, že zmenka je cenným papierom vydaným v zákonom stanovenej forme, s ktorým sa zmenkový dlžník zaväzuje majiteľovi zmenky zaplatiť v mieste a čase uvedenom v zmenke sumu v nej určenú. Ide o záväzok, ktorý je priamy, bezpodmienečný, nesporný a abstraktný. Zákon neviaže vznik zmenkových záväzkov na žiadne iné okolnosti, než na splnenie formalít, ktoré zákon predpisuje.

Zmenka vlastná predstavuje záväzok výstavcu zmenky vyplatiť pri splatnosti zmenky v mieste v zmenke určenom zmenkovú sumu riadnemu majiteľovi zmenky.

Čo sa týka samotnej žalobcom predloženej zmenkovej listiny, v tomto prípade ide o zmenku vystavenú na videnie, teda o tzv. vistazmenku podľa ust. čl. I. § 33 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb.. Táto skutočnosť vyplýva z textu zmenkového vyhlásenia žalovanej, ktorá sa zaviazala zmenkovú sumu zaplatiť pri predložení. Aj keď vyššie citované ust. čl. I. § 34 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. upravuje povinnosť predložiť zmenku na platenie do jedného roka od dátumu vystavenia, môže ten, kto zmenku vystavil, túto lehotu skrátiť alebo určiť dlhšiu lehotu. Lehota, ktorá je uvedená na zmenke plynie od dátumu, kedy bolo možné najskôr zmenku predložiť na platenie, a nie tak, ako je to bežné, od dátumu vystavenia uvedeného na zmenke - § 77 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb.. V tomto prípade žalovaná v zmenkovom vyhlásení podľa ust. čl. I. § 34 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. určila dlhšiu lehotu na predloženie vistazmenky, a to v dĺžke 4 rokov od vystavenia. Zmenka tak obsahuje jednoznačný údaj o tom, že sa jedná o vistazmenku, ktorú oprávnený majiteľ zmenky môže predložiť na platenie do 4 rokov odo dňa jej vystavenia. Zmenka okrem toho obsahuje náležitosti pre vlastnú zmenku. Zo zmenky je zrejmé, že v texte obsahuje označenie, že sa jedná o zmenku, obsahuje bezpodmienečný sľub vystaviteľa uvedenú peňažnú sumu zaplatiť, obsahuje údaj miesta, kde sa má platiť, meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť a obsahuje tiež dátum a miesto vystavenia zmenky a podpis vystaviteľa. Vistazmenka je pritom v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení zmenkou, ktorá je splatná dňom jej predloženia.

Odvolačný súd odlišne od okresného súdu považoval zmenku predloženú žalobcom, z ktorej vyplýva jednoznačne doba splatnosti, pretože obsahuje údaj „zaplatím pri predložení“ za zmenku splatnú na videnie tak, ako to vyplýva z čl. I § 33 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb.. Splatnosť zmenky nastáva v momente jej predloženia, pričom predložiť ju bolo možné podľa čl. I § 34 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. v lehote 4 rokov od jej vystavenia a až po jej predložení v lehote 4 rokov nastáva jej splatnosť. Nestotožnil sa preto odvolací súd s vyjadreným záverom okresného súdu, že v zmenke sú uvedené dve možnosti splatnosti.

Z tohto odlišného záveru odvolacieho súdu bol preto napadnutý rozsudok okresného súdu v spojení s opravným uznesením zrušený podľa § 221 ods. 1 písm. f), h) O.s.p. a vec vrátená súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Okresný súd v novom konaní nárok zo zmenky uplatnený žalobcom opätovne posúdi tak podľa zákona č. 191/1950 Zb. ako aj podľa vyvíjajúcej sa rozhodovacej činnosti vo vzťahu k obdobným sporom a vo veci rozhodne.

Z dôvodu zrušenia napadnutého rozsudku okresného súdu v spojení s opravným uznesením bude to okresný súd, ktorý sa bude zaoberať tak úkonom čiastočného späťvzatia žaloby uskutočneného žalobcom prostredníctvom zástupcu v podaní zo dňa 21.12.2015 č.l. 50 spisu ako aj podaním zo dňa 31.10.2014 na č.l. 17 spisu uskutočneným JUDr. Patrikom Podhorským, advokátom za Občianske združenie všeobecná ochrana práv spotrebiteľov.

Podľa ust. § 226 O.s.p., ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Podľa ust. § 224 ods. 3 O.s.p., ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e** je prípustné.